ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.11.2016 г.
COM(2016) 900 final

2016/0358 (NLE)

Предложение за

СТАНОВИЩЕ НА СЪВЕТА

относно програмата за икономическо партньорство, представена от Португалия

2016/0358 (NLE)

Предложение за

СТАНОВИЩЕ НА СЪВЕТА

относно програмата за икономическо партньорство, представена от Португалия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г.[1] относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната, и по-специално член 9, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Пактът за стабилност и растеж (ПСР) цели да осигури бюджетната дисциплина в целия Съюз и определя рамката за предотвратяване и коригиране на прекомерния дефицит на държавния бюджет. Той се основава на целта за осигуряване на стабилни публични финанси като средство за укрепване на условията за ценова стабилност и за висок и устойчив растеж, подкрепен от финансова стабилност, като по този начин спомага за постигане на целите на Съюза за устойчив растеж и работни места.

(2) С Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната се определят разпоредбите за засилен мониторинг на бюджетните политики в еврозоната и за гарантиране на спазването в националните бюджети на насоките на икономическите политики, издадени в рамките на ПСР и европейския семестър. Тъй като бюджетните мерки сами по себе си могат да са недостатъчни за трайното коригиране на прекомерния дефицит, може да се наложи да бъдат предприети допълнителни действия в областта на политиката и структурни реформи.

(3) В член 9 от Регламент (ЕС) № 473/2013 се определят условията и редът за програмите за икономическо партньорство, които държавите членки от еврозоната с открита процедура при прекомерен дефицит следва да представят. В тези програми следва да се съдържа план за мерките, които да спомогнат за ефективното и трайно коригиране на прекомерния дефицит, с подробно описание по-конкретно на главните структурни реформи във фискалната област с акцент върху данъчното облагане, пенсионната система, системата на здравеопазването и бюджетната рамка, които реформи ще способстват за навременното и трайно коригиране на прекомерния дефицит.

[1] ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 11.

(4) На 2 декември 2009 г. по силата на член 126, параграф 6 от Договора Съветът прие решение за откриване по отношение на Португалия на процедура при прекомерен дефицит. През октомври 2012 г. и след това през юни 2013 г. по силата на член 126, параграф 7 от Договора Съветът прие актуализирани препоръки в контекста на процедурата при прекомерен дефицит, открита преди влизането в сила на Регламент (ЕС) № 473/2013. В съответствие с член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност, Португалия докладва в рамките на програмата си за макроикономически корекции и поради това не бе поискано тя да представи програма за икономическо партньорство през юни 2013 г. след актуализираната препоръка съгласно член 126, параграф 7 от Договора. На 12 юли 2016 г. Съветът прие решение в съответствие с член 126, параграф 8 от Договора, в което се констатира, че Португалия не е предприела ефективни действия за коригиране на прекомерния си дефицит до определената за краен срок 2015 г. Освен това на 8 август 2016 г. в съответствие с член 126, параграф 9 от Договора Съветът реши да даде предизвестие на Португалия да изпълни мерки за намаляване на дефицита, считани за необходими за справяне със ситуацията на прекомерен дефицит до 2016 г. В Решението на Съвета за даване на предизвестие съгласно член 126, параграф 9 беше посочено също, че с оглед на програмата за макроикономически корекции Португалия следва да представи до 15 октомври 2016 г. програма за икономическо партньорство в съответствие с член 9, параграф 3 и член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 473/2013.

(5) На 21 октомври 2016 г. Португалия представи на Комисията и на Съвета програма за икономическо партньорство, в която се излагат по-специално структурни реформи във фискалната област, насочени към ефективното и трайно преодоляване на прекомерния дефицит. В програмата за икономическо партньорство се съдържат фискални структурни мерки, имащи за цел да отговорят на исканията на Съвета, поставени в решението му съгласно член 126, параграф 9, в това число мерки относно фискалните и бюджетните рамки и относно пенсионната система и системата на здравеопазването. В документа се съдържат също така мерки, насочени към укрепване на конкурентоспособността и дългосрочния устойчив растеж в съответствие с препоръките на Съвета, отправени до Португалия в рамките на европейския семестър. По-конкретно, фискалните структурни мерки, предвиждани от Португалия, са следните: i) извършване на прегледи на разходите; ii) увеличаване на прозрачността на публично-частните партньорства (ПЧП); iii) подобряване на финансирането и устойчивостта на сектора на социалната сигурност; и iv) подобряване на ефективността и устойчивостта на сектора на здравеопазването. Може да се очаква, че ако бъдат приложени ефективно, посочените мерки ще допринесат за трайното коригиране на прекомерния дефицит на Португалия.

(6) Може да се очаква, че със стриктното изпълнение на бюджета, включително чрез замразяването на междинното потребление, може да се постигне поисканата от Съвета фискалната консолидация за 2016 г. и да се гарантира намаляването на ефективния дефицит в определения срок. Продължават обаче да са налице рисковете за постигането на навременна и трайна корекция, най-вече поради въздействието на прекия ефект от потенциални мерки в подкрепа на банките. По отношение на 2017 г., дори да се приеме, че ще има цялостно

изпълнение на бюджета за 2017 г. в съответствие с бюджетните цели, заложени в проекта на бюджетен план на Португалия за 2017 г., планираната структурна корекция ще покаже риск от известно отклонение от изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел (СБЦ) през 2017 г. Оценката, основаваща се на прогнозата на Комисията от есента на 2016 г., сочи пък, че е налице риск от значително отклонение от плана за корекции за постигането на СБЦ.

(7) Може да се очаква, че текущите прегледи на разходите също ще допринесат за поддържането на фискална устойчивост в средносрочен план, тъй като ще набележат възможности за повишаване на ефективността и бюджетни икономии в сферата на публичната администрация и сектора на държавните предприятия (ДП), с които, ако бъдат приложени своевременно, в крайна сметка ще се намали необходимостта от трансфери от държавата. Тъй като прегледите започнаха едва наскоро, общият размер на възможните икономии, набелязан до момента, все още е сравнително скромен (около 0,1 % от БВП за период от три години от прегледа на разходите, посочен в проекта на бюджетен план за 2017 г.). Приносът на тези прегледи за преодоляване на предизвикателството, което представлява фискалната устойчивост, ще трябва да бъде следен внимателно.

(8) След въведени неотдавна подобрения прегледът на кодекса за обществените поръчки, който се предвижда да приключи до края на 2016 г., може да доведе до известно повишаване на ефективността, дължащо се на по-голяма прозрачност относно публично-частните партньорства (ПЧП) и концесиите. Същевременно в програмата за икономическо партньорство също се предвижда да бъдат реализирани подобрения във връзка с прозрачността при ПЧП и концесиите на регионално и местно равнище, както и по отношение на договорите за концесия на пристанищни терминали. Въпреки това в програмата за икономическо партньорство не се дава индикация за въздействието на тези реформи върху бюджетното салдо.

(9) Що се отнася до мерките, насочени към подобряване на финансирането и устойчивостта на социалната сигурност, властите възнамеряват до 2019 г. постепенно да сведат до нула извънредните трансфери от държавния бюджет в съответствие с продължаващото икономическо възстановяване. Същевременно Португалия планира повторна оценка на устойчивостта и адекватността на пенсионната система, като намерението ѝ е евентуалните мерки да са с неутрално въздействие върху фискалната позиция. Предизвикателства във връзка с начина, по който да се гарантира устойчивост в краткосрочен и средносрочен план, продължават да са налице, и когато упоменава планираното понастоящем обстойно проучване относно диверсификацията на източниците на финансиране и други мерки, програмата все още не предоставя достатъчно информация за това как ще бъдат преодолени тези предизвикателства.

(10) И на последно място, макар и да са крачка в правилната посока, мерките за подобряване на ефективността и устойчивостта на сектора на здравеопазването — включително засилване на прозрачността и одита и извършване на преглед на споразуменията и договорите за подизпълнение — все още не са напълно конкретизирани и не е предоставена достатъчно информация за конкретното бъдещо повишение на ефективността, с изключение на посоченото в прегледа на разходите. Новата линия за финансиране на Националната система на здравеопазване от новия данък върху подсладените напитки се очаква да донесе

допълнителни приходи за системата на здравеопазването в размер на 80 милиона евро,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО СТАНОВИЩЕ:

Програмата на Португалия за икономическо партньорство, представена на Комисията и на Съвета на 21 октомври 2016 г., съдържа като цяло подходящ набор от структурни реформи във фискалната област, които ще подпомогнат ефективното и трайно коригиране на прекомерния дефицит, като доразвиване на националната програма за реформи и на програмата за стабилност. По-конкретно в програмата за икономическо партньорство се потвърждава съдържащата се в националната програма за реформи програма за провеждане на фискална реформа и други структурни реформи и се предоставя допълнителна информация за изпълнението на някои от мерките от подаването на националната програма за реформи насам, както и за графика за проследяване на изпълнението на реформите. Същевременно някои препоръки на Съвета все още са само отчасти подкрепени с конкретни мерки, по-специално тези, свързани с устойчивостта на системата за социална сигурност. Комисията и Съветът ще следят изпълнението на реформите в контекста на европейския семестър и наблюдението след приключването на програмата.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател